

Grafika: „Gedanum...” z dzieła: „Civitates orbis terrarum“

INVENTORY NUMBER:

CMM/SM/1492

TITLE:

Grafika: „Gedanum...” z dzieła: „Civitates orbis terrarum“

AUTHOR:

Franz Hogenberg (1540-90), Georg Braun (1541-1622)

TIME OF ORIGIN:

1575

TYPE:

grafika

GENRE:

sztuka

WYSOKOŚĆ:

40.9 cm

SZEROKOŚĆ:

54 cm

OWNER:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

KEYWORDS:

Gdańsk, porty, widoki miast, statki żaglowe

PLACE OF ORIGIN:

Kolonia, Niemcy

PLACE OF ACQUISITION:

Warszawa, Polska

MATERIAL:

papier

TECHNIQUE:

grafika

MATERIAL AND TECHNOLOGY DESCRIPTIONS:

papier, miedzioryt

SECTION:

SZTUKA MARYNISTYCZNA

LOCATION:

magazyn

DESCRIPTION:

Grafika pochodzi z sześciotomowego atlasu autorstwa Georga Brauna (1541-1622) zatytułowanego „Civitates orbis terrarum”,

ilustrowanego rycinami w większości stworzonymi przez Franza Hogenberga (1540–1590). Atlas opublikowano w Kolonii w latach 1572–1618. Grafika „Gedanum...” była 46. tablicą w II tomie dzieła, wydany w roku 1575. Rysunek, który posłużył za wzór dla grafiki, wykonał sam Franz Hogenberg. Stało się to w roku 1573 na zlecenie i na koszt Adama Wachendorffa, gdańszczanina pracującego w londyńskim kantorze Hanzy, o czym napisano w kartuszu znajdującym się w lewym dolnym narożu kompozycji. Grafika przedstawia widok na Gdańsk od północnego zachodu, od strony Grodziska. Na pierwszym planie grupki mieszczan w strojach noszonych w Gdańsku w II połowie XVI w. Dalej rozległa panorama miasta wraz z nowożytnymi fortyfikacjami, które wznoszono na miejscach wcześniejszych, średniowiecznych, właśnie w czasie, kiedy powstawał rysunek i wzorowana na nim rycina. Ważniejsze budowle w mieście opatrzone podpisami. W oddali autor ukazał statki żaglowe na Zatoce Gdańskiej – zapewne oczekujące na redzie portu – i inne, zmierzające Wisłą do portu wewnętrznego na Motławie. Ciekawostką może być podana przez Georga Brauna motywacja, którą kierował się, decydując o dodaniu do zamieszczonych w atlasie map i widoków miast postaci w strojach z prezentowanych regionów. Twierdził on mianowicie, że obecność przedstawień postaci ludzkich, których tworzenia i oglądania zakazuje Koran, nie pozwoli Turkom wykorzystać planów zawartych w jego dziele do celów militarnych.

